LES TERRES CATALANES

MALLORCA

Pressupost regionalista

IV

Amb aquesta crònica donarem fi a les que hem dedicat a presentar l'obra econòmica feta pels regionalistes de l'Ajuntament de nostra ciutat.

Cal parlar avui de la distribució estructuració que donaven els nostres amics al pressupost de despe.

Amb el seu projecte de pressupost, tractaven els regidors regionalistes de resoldre cap d'aquells problemes de gran transcendència per a la vida local, tals com la canalització o la xarxa de clavegueres; ja que sostenien en el dit projecte que esmentades empreses s'han d'emprendre fora dels pressuposts ordinaris, bé per mitjà d'emprèstits, bé donant l'explotació dels primers anys a l'empresa constructora.

Amb el projecte de pressupost sols tractaven els nostres amics de dotar la nostra ciutat d'aquells avantatges inherents a una població moderna, que únicament es poden aconseguir sufragant un pressupost a l'altura de la població.

A dos capítols, preferentment, dedicaven les màximes quantitats aconseguides per mitjà dels ingressos projectats a cultura i a obres; demostrant així el seu amor a la ciutat, el progrés espiritual i material per la qual perseguien.

Així, el el capítol «Despeses de l'Ajuntament», consignaven una quantitat de 30.000 pessetes per a iniciar la creació d'una Banda Municipal que, per mitjà d'assignacions en els futurs pressupostos s'aniria completant.

En el que es refereix a neteja i rega es doblava la consignació i es duplicava la d'arbrat.

En el capítol de «Cultura», sense deixar-se dur els regidors regionalistes de la seva idea d'elevar notòriament la cultura del poble, deixaren assats els fonaments d'una ulterior actuació cultural constant i esforçada.

Heu's aquí els números, que parlen en veu prou alta per a denunciar l'esperit que ha informat aquesta obra:

170.000 pessetes per a la creació immediata d'un edifici escolar.

3.000 pessetes per a una plaça de professor de cultura física.

Creació d'una plaça de professor de la nostra llengua, i una altra de música i cants populars, perquè exercissin el seu càrrec a les escoles totes de la ciutat.

Augment de 5.000 pessetes per a les Colònies Escolars.

Creació de vuit beques, dues per cada un dels establiments de segona ensenyança de Palma.

Una subvenció de 3.000 pessetes a la Societat Filharmònica de Palma, a canvi que aquesta cedeixi les llotges de segon pis del teatre Principal, perquè els nins de les escoles puguin anar gratuitament als concerts.

I una quantitat de 15.000 pesetes per a subvencionar un número de música si a Palma se celebraven fires i festes.

En el que es refereix tant a obres públiques constants com a obres de nova construcció, registra un augment notable de consignació, solament per a empedrats s'augmenten 575 pessetes.

Quant a obres de caràcter artístico-monumental, es consignen 40.000 pessetes, equivalent a una anualitat de les que creuen es necessitaran per a realitzar el projecte de les escalinates del Mirador, fet per En Rafel Massó.

Es consignen 30.000 pessetes per a poder acabar el monument a Jaume I.

I, finalment, es destinen 7.500 pessetes com a aportació de l'Ajuntament al projectat homenatge a En Joan Alcover.

No cal cap esforç per a demostrar la perfecció d'aquesta obra, on a la vegada que a l'esperit, s'atén a la materialitat de la població.

I si l'Ajuntament ha destruït aquest projecte, serveixin als regionalistes, que van elaborar-lo, com a premis, els favorables comentaris de tota la premsa i la seguretat de que una obra d'aquestes, ni cau en el buit, ni deixa mal d'ésser una glòria per a aquells que es preocuparen de l'esperit i del cos dels seus administrats.

G.

SABADELL

—Al Casino Colon, la companyia de declamació catalana que hi ve actuant amb gran èxit, ha posat en escena l'obra d'En Guimerà «Mossèn Janot».

El teatre s'ha omplert de gom a gom i els artistes han estat molt aplaudits.

Es diu que aviat donarà una representació en aquest teatre l'Esbart de Rapsodes, darrerament fundat a Sabadell per valuosos elements.

—S'ha publicat un número extraordinari de «Garba», dedicat a les caramelles i als sants patrons de Catalunya.

Porta una trentena de pàgines de text i espléndids grabats, la qual cosa dóna una idea justa de les festes i actes darrerament celebrats en aquesta ciutat.

Entre el text hi ha les firmes de mossèn Josep Cardona, Armand Obiols, Annés Armengol de Badia, mossèn Lluís Carreras, Gabriel Clausellas, prevera, i Joan Arús, reproduint-s'hi treballs de mossèn Gaietà Soler, doctor Sardà i Salvany, Antoni de P. Campmany i altres.

Del senyor Campmany en porta un excel·lent retrat.

Seria molt honic que aquesta bella i interessant revista sabadellenca portés a cap la idea que se li atribueix de recordar en un extraordinari la personalitat d'aquell il·lustre apòstol del catalanisme, fundador del Centre Català de Sabadell, del diari «Lo Catalanista» i orador i poeta exquisit.

—La Schola Cantorum va celebrar el darrer diumenge l'anunciada Diada Litúrgica a Mollerusa.

Els elements de la Schola han tornat molt satisfets i agraïts de l'èxit de la diada i de les atencions de què van ésser objecte en aquella població.

Al matí va haver-hi missa de Comunió, cantant-se la Missa «Fons Bonitatis», per la Schola de Sabadell, sota la direcció de mossèn Frederic Museet, i alguns motets eucarístics. Va ésser celebrant el rector de Mollerusa, mossèn Joan Pintó.

A la tarda va celebrar-se la festa de la Minerva, recorrent la professó els principals carrers del poble. L'Ajuntament hi va assistir, i a la nit hi va haver-hi conferència doble, amb il·lustracions musicals, per l'Orfeó de Mollerusa, que dirigeix mossèn Lluís Vilella.

Els conferenciants van ésser el doctor don Lluís Carreras, catedràtic del Seminari de Barcelona, i el P. Simó, de les Escoles Pies, i la dissertació va versar sobre la influència de la litúrgia en la pietat.

A tots aquests actes hi va assistir el diputat de la Mancomunitat de Catalunya, don Ramon Picart.

—El vinent divendres, dia 5 del corrent, l'Associació de Música de Sabadell celebrarà el seu setè concert, corresponent al tercer curs, havent confiat la interpretació de les obres del programa als artistes Dolors Valeri, pianista; Bernardí Galvez, violoncellista, i Joan Padró, pianista.

Aquest concert està reservat exclusivament per als associats d'aquella entitat.

TARRAGONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Amb el tren d'aquesta tarda ha marxat cap a Reus el senyor Cardenal arquebisbe, per a fer la seva visita pastoral i administrar la Confirmació.

—Ahir van fer la seva anunciada excursió a Tortosa, els concurrents a la classe d'Arqueologia de l'Institut.

Van visitar detalladament l'Observatori de l'Ebre i la Catedral, retornant amb el tren de la nit molt satisfets. Els vinents dissabte i diumenge, visitaran Vich, Ripoll i Sant Joan de les Abadesses.

—Essent ahir dilluns i a l'ensems la festa del treball, que aquí la celebra quasi tothom, hem estat dos dies seguits sense diaris locals.

—El «Butlletí Oficial» d'avui, publica les vacants de jutges municipals de Mola, Gandesa, Montblanch, Musara, Sant Carles de la Rápita i Perelló, i les de fiscal, de Benisanet, Horta, Sarreal i Cunit. També publica diferents nomenaments d'altres, als efectes de reclamació.

A Figueres

L'APLEC D'ORFEONS

El vinent diumenge, dia 7 de maig, coincidint amb las fires i festes de la Santa Creu, tindrà lloc a la ciutat de Figueres el III Aplec de Germanor dels Orfeons de Catalunya, que celebraran enguany els orfeons de les comarques gironines i de l'Alt Empordà, sota el patronatge de la Mancomunitat i del Consell Permanent de la Germanor dels Orfeons.

PROGRAMA

A dos quarts d'onze del matí, arribada dels orfeons forasters.

A les onze, assaig, al Casino Menestral, del programa que s'haurà d'executar en el concert de la tarda.

A les dotze, salutació a la ciutat de Figueres, cantant tots els orfeons junts, davant de la Casa de la Ciutat, «El Cant de la Senyera» (Himne dels Orfeons de Catalunya), del mestre Millet.

A les tres de la tarda, concert al teatre «El Jardí», en el qual es cantaran les següents composicions:

Primera part:

Orfeó Joventut, de Sarrià de Ter. Mestre-director, En Josep Baró. «El mestre i la viduetа», Pecanins, i «El pardal», Pérez-Moya.

Secció Orfeònica del Centre Moral, de Girona. Mestre-director, En Josep Baró. «La verema», Orlandus Lassus, i «L'aplec de l'ermita», Baró.

Orfeó Ocellada, de Palamós. Mestre-director, En Josep Casanovas. «Amor de fill», Sancho-Marraco, i «La Sardana de la Pàtria», Morera.

Orfeó Popular Olotí, d'Olot. Mestre-director, mossèn Félix Farró, prevere. «Montserrat», Giró; «Cançó de Nadal», Romeu.

Orfeó Germanor Empordanesa, de Figueres. Mestre-director, En Martí Llobet. «La filadora», Alfonso, i «Don Joan i don Ramon», Pedrell.

Segona part:

Parlament del mestre Lluís Millet glossant l'obra dels Orfeons de Catalunya.

Tots els orfeons junts, formant un conjunt de més de 400 cantaires, sota la direcció del mestre Martí Llobet:

«La mala nova» (homes sols), «Nit de vetlla» (senyoretes) i «La noia de l'Empordà», cançons populars a l'unison, «Els tres tambors», Lambert; «Sant Pere i Sant Joan», Pérez-Moya; «L'Hereu Riera», Cumellas Ribó; «La sardana de les monges», Morera; «El cant de la Senyera», Millet.

El Consell Permanent de la Germanor dels Orfeons de Catalunya assistirà a tots els actes d'aquest important Aplec i prega a tots els orfeons que formen part de la Germanor que hi assisteixin també, trametent-hi una representació a fi de poder amb motiu d'aquesta magna festa de les nostres cançons i del nostre art choral català, tenir nova ocasió d'afermar, una vegada més, els llaços d'amistat i de sentir-se ben forts i ben units per a treballar, més que mai coratjosos, pels nostres grans ideals artístics i patriòtics.

Plana de Vich

CENTELLES. — La majoria de l'Ajuntament, que pertany a la U. M. N., va acordar, en sessió extraordinària del dilluns passat, tallar les línies elèctriques de la societat Estebanell i Pahissa, si no se sotmetia a les condicions que se li fixaven.

Aquest acord va produir molta indignació al veïnat, i aquesta ha augmentat molt encara en tenir notícia que el dimecres, a la matinada, una quinzena d'homes, proveïts d'escales i eines, destrocaren la xarxa elèctrica de l'esmentada casa, deixant sennse llum la població, i sense força totes les indústries, les quals s'han vist obligades a paralitzar el treball.

—Ha estat nomenat fiscal del jutjat municipal el nostre distingit amic En Josep Morera i Sallent.

—Per la diada de Sant Jordi, el Pomell de Joventut de noies va inaugurar la seva actuació amb una Comunió i fent una visita a lSantuari de Lourdes de Tona.

Els dos actes es van veure molt concorreguts.

—Al mateix dia sortí de la parròquia el combregar general per a portar Nostramo als malalts, resultant un acte de molt lluiment, portant el talem els quatre regidors nacionalistes, el doctor Comas i el mestre Francesc Vives.

MANRESA

Homenatge a En Folch i Torres

A dos quarts de set, a l'estació, a rebre En Josep Maria Folch i Torres hi havia un gran estol de mainada dels Pomells, amb els Consellers respectius i diferents representacions d'entitats patriòtiques i amics i admiradors. En representació de l'Ajuntament hi havia el regidor Nigmasi Suañà.

En aparèixer el senyor Folch i Torres acompanyat de les seves filletes Maria, Rosa i Núria, el públic va esclatar en aclamacions. Amb el senyor Folch i Torres van arribar també el secretari general dels Pomells, senyor Serra i Ustrell i el diputat del districte don Josep Creixell, el qual vingué expresament per associar-se a la festa. El senyor Creixell també va rebre mostres d'efecte per part de les valuoses personalitats que hi havia a l'estació.

En entrar el mestre Folch i Torres i restants personalitats a la ciutat, el seguia una nombrosa comitiva, entre la qual hi havia unes grans colles de nois amb barretina. Al seu pas pels carrers, el públic el va aplaudir diverses vegades i de molts balcons les noies pomellistes llançaven al seu pas una pluja de flors.

A l'Orfeó Manresà es va dissoldre la manifestació, entrant-hi, no obstant, una gran gentada, en la qual, com és natural, hi dominaven els infants.

El senyor Folch i Torres a petició del senyor Creixell, va dir unes breus paraules de salutació i remerciament, que foren molt aplaudides.

A les vuit en punt, en una de les amples sales del Mundial, va tenir lloc un àpat íntim en honor de l'hoste.

Presidien la taula, fent de costat al senyor Folch, els representants de la ciutat i del districte, el regidor senyor Suañà i el diputat senyor Creixell, els consellers dels Pomells Manresans, senyors Albagés, Caldas, Vives, Miralles, Vilalta, Prat i Blanch, mossèn Griera, conseller dels d'Esparraguera, la senyoreta Xaubet, presidenta dels d'Igualada; representacions de Sabadell, Terrassa, Navarcles i Barcelona.

A l'hora del xampany, el senyor Creixell va brindar en nom de tots, enaltint l'obra dels Pomells i expressant el seu fervent desig de què aviat no hi hagi cap poble del districte on hi hagin florit aquestes agrupacions de pietat i de patriotisme, puix les judica providencials, i més ara que el país travessa uns difícils moments i Catalunya es veu desatesa, no ja en l'autonomia, sinó en qüestió com la dels telèfons.

Fa elogi del senyor Folch i Torres i encoratja a tothom a seguir al seu costat fent obres d'amor a Déu i a la Pàtria. En acabar fou molt aplaudit.

En Salvador Perarnau, va llegir una bella composició, que també fou aplaudida.

El Teatre Íeou estava ple de gom a gom d'una concurrència selectíssima, tant a les llotges com al pati.

En entrar el senyor Folch i Torres i restants acompanyants per a dirigir-se al proscenI, destinat per a presidència, va esclatar una ovació. Ultra les persones esmentades més amunt, acudiren a saludar el senyor Folch i Torres, diverses representacions i personalitats, entre les quals recordem l'ex-diputat senyor Arderiu, el president del Casal i regidor, senyor March, el president del Centre de Dependents, el de l'Orfeó, el de la Joventut Nacionalista, una Comissió de l'Agrupació Femenal, el secretari de l'Ajuntament senyor Pardo, representació dels Centres Excursionistes «Montserrat» i «Avant», i altres que no vam poder anotar.

Sota la direcció del mestre de l'Orfeó Manresà, En Miquel Blanch, un quart després de l'hora anunciada, l'orquestra «Masanés», va executar l'Himne dels Pomells de Joventut.

Seguidament, la mateixa orquestra va interpretar una bella composició que és aplaudida.

La comèdia «La carta dels Reis», fou posada en escena amb total propietat i bon gust. La nena Roser Claret, va interpretar el seu paper amb una justesa exquisida. En Ramon Vallès, va afermar una vegada més en el criteri de que és un actor consumat i no un aficionat, la senyora Puigcerver, a l'altura de sempre, i les nenes Mata, Sort, Aguilera, Mollet i Rovira, ajudant molt al conjunt. Els dhors de pagesetes i pagesets, molt bé.

Cal fer esment de la decoració del tercer quadro, que una vegada més ens revela que En Padró és un xicot en qui s'hi poden posar les més belles esperances.

El públic que durant la representació va aplaudir mantes vegades, en acabar, emocionat, ovacionà a l'autor.

Després van aparèixer a l'escenari, l'homenatjat i les autoritats, i restants persones que l'acompanyaven.

Parlaren els senyors Suañà, Albagés, mossèn Griera, el senyor Serra i Ullastrell, el diputat senyor Creixell i En Folch i Torres.

En acabar aquesta part, el públic electritzat, va entonar «Els Segadors». L'entusiasme fou desbordant, es van sentir crits de Visca Catalunya, visca el mestre dels infants, etc., que foren contestats unànimement.

Per fi de festa, la secció de Cançons amb gestos i marxes rítmiques dels Pomells, va executar molt bé les cinc cançons plàstiques anunciades. En aparèixer en escena la Bandera Nacional, va esclatar una nova i sorollosa ovació.

Si bé l'execució de totes les cançons amb gestos mereixen elogi, la interpretació plàstica de l'Himne dels Pomells, amb les figures de la Creu i la Bandera Nacional, el van requerir d'una manera especial. D'una faisó ben eloqüent ho va dir el públic amb els seus aplaudiments.

REUS

Per a solemnitzar o festejar l'èxit de l'Associació de concerts s'assentaren en amical àpat un gran nombre de socis d'aquella entitat, Gran Hotel de Londres, regnant-hi una optimista alegria per a l'esdevenidor.

El seu digne president, el doctor don Pere Barrufet, féu un excel·lent discurs, molt aplaudit, i es llegiren diverses adhesions.

Si bé no s'ha parlat encara oficialment del proper concert en preparació, sembla que podrem escoltar una eminent figura d'entre els virtuosos del piano.

—En la sessió darrera del nostre Ajuntament, el regidor nacionalista i catedràtic d'aquest Institut, don Josep Caixés, féu una moció molt celebrada per les seves bones orientacions sobre educació de la infància en aquesta ciutat.

Abrassa els problemes de l'establiment de la inspecció mèdico-escolar, per al qual objecte ja es compta amb l'oferiment de l'Institut de Puericultura; foment de l'educació física; la creació de colònies escolars i escola-sanatori de deficients i anormals.

Va passar, per al seu estudi, a la comissió.

Ara, cal esperar que no s'hi quedi, a la comissió, com una simple temptativa, i això ho han de dir els qui per un vot de majoria han acaparat el govern de la ciutat.

El proper dimarts farà la seva visita pastoral a aquesta ciutat l'arquebisbe de Tarragona.

Per tractar-se d'una dignitat eclesiàstica, el qual, ultra ésser primat porta el capell cardenalici, i és fill del nostre camp, el regidor nacionalista i cap de la minoria regionalista del consistori, senyor Segimon, va proposar que se l'anés a rebre en corporació; ço que fou acordat per majoria de vots.

En aquesta votació es dividí la majoria, la qual, com és sabut, és formada pels radicals autonomistes (sic) i la U. M. N.

Conca del Noia

SANT SADURNI. — Havent-se dirigit a la Federació Tgrícola Catalana Balear algunes corporacions i particulars demanant detalls i espai per a l'Exposició de Vins, derivats, insecticides i aparells portàtils que se celebrarà a Sant Sadurní de Noia amb motiu del XXV Congrés Agrícola, que tindrà lloc els dies 4, 5 i 6 del vinent juny, la Comissió executiva ha acordat admetre les sol·licitudes que es presentin fins al dia 5 de l'actual, no podent ésser la pròrroga per a més endavant la temença que el local destinat per a l'Exposició resulti insuficient donat el gran nombre d'inscripcions que s'han presentat.